

Els astres i les estrelles de la Columbia

Antoni Oliver

Seguint amb el cicle dedicat als grans estudis de Hollywood al Centre de Cultura de "SA NOSTRA" es projectaran aquest mes de maig quatre films de la Columbia Pictures, representatius de la forma de fer d'aquests estudis basada en l'*lstar system*, és a dir, una manera de produir films per a lluïment de les estrelles i una forma d'alimentar la mitologia popular dels astres de la pantalla.

Parlant d'estrelles, i entre les més lluminoses, hi ha Rita Hayworth, protagonista indiscutible d'un dels films que es podrà veure: *Gilda*. "Mai hi ha hagut una dona com Gilda", deia la propaganda de la pel·lícula que va llançar Margarita Rita Cansino, nom autèntic d'una ballarina d'origen espanyol, nascuda a Nova York. A *Gilda* va fer un dels seus millors papers, interpretant escenes antològiques, com quan canta el "Amado mío", "Put a blame" que li donaren una creixent popularitat. A Espanya, la censura autoritza el film i els integristes catòlics feren una campanya en contra i als cinemes on es projectava feien actes de desgreuge, resaven rosaris, amenaçaven amb l'excomunió els espectadors. Tot perquè Gilda es llevava un guant quan cantava una suggerent cançó. Aquesta és una de les poques pel·lícules en què Glen Ford, l'altre protagonista masculí juntament amb George Mac Ready, està bé com actor, fa el paper. El director Charles Vidor va aconseguir una pel·lícula amb atmòsfera, més o menys d'acord amb les claus de la sèrie negra. No supera, per exemple *Laura* o d'altres, però té el seu atractiu; per exemple una ambigüitat en les relacions dels personatges, unes situacions plenes de suggerències i una història entretenguda i ben contada. I, sobretot, Rita Hayworth, en el millor paper de la seva vida, que més que de dona fatal, fa d'una bona persona bojament enamorada de l'ambigu Glen Ford. Mai s'arriba a saber per què el deixa la primera vegada, però segurament, malintencionats diuen que per homosexual. Si els censors franquistes se n'haguessin adonat i d'un possible

triangle, entre dos homes i una dona, no haurien autoritzat la pel·lícula, només veieren com Gilda es llevava el guant. La veritat és que quasi sempre badaven.

Anatomia de un asesinato, dirigida per Otto Preminger, és una altra pel·lícula en què no hi manquen estrelles i astres del firmament cinematogràfic. James Stewart, Lee Remick, Ben Gazzara, Arthur O'Connell, George C. Scott, són dels més grans actors que es recorden. Protagonitzen una intriga judicial en què Lee Remick té una presència absolutament torbadora, inquietant i més que insinuant. Gran paper de James Stewart que fa d'ex-jutge convertit en advocat que defensa un militar acusat d'assassinar un home que presumptament havia seduït la seva dona. Stewart acaba absolutament penjat de Lee Remick. Impagable el paper d'Arthur O'Connell, com l'avocat borratxí que ajuda el seu amic a defensar el cas. Una intriga judicial ben feta, i malgrat la seva llarga durada, no cansa i és de les pel·lícules que s'aguanten fins al final sense ni pipellejar, perquè tot és absolutament magistral. Lee Remick sempre serà recordada per aquests paper. Per cert, música de Duke Ellington, per acabar d'arrodonir la cosa.

La "novel·la que mai podrà ser filmada" va ser protagonitzada per un altre fester d'estrelles de la Columbia dirigides per Fred Zinnemann. La vida militar a un destacament de Hawai a principis de la Segona Guerra Mundial té un argument considerat fort. Desitjos sexuals evidents, reprimits i no tant reprimits, problemes psicològics, i tot tipus de drames i situacions fortes, sota el sol tòrrid de Hawai estan en aquest drama que aconseguí vuit Oscars entre els quals n'hi ha un per Frank Sinatra i un altre per Donna Reed, endemés del millor director i pel·lícula de la collita de 1953. Grans interpretacions de Debora Kerr, Burt Lancaster, Sinatra i Montgomery Clift, en definitiva, una pel·lícula.

La dama de Shanghai, Orson Welles és director i protagonista, és una altra intriga sensacional, protagonitzada per Rita Hayworth. Una pel·lícula en què es reconeix perfectament l'ajustada escriptura cinematogràfica de Wells i, que també pertany a la sèrie negra, variant dona fatal que et pot complicar la vida, només pel fet de conèixer-la, cosa que passa al protagonista de la pel·lícula a qui li pengen, així d'entrada i com qui no vol la cosa, un assassinat. ■

Hauríem d'anar alerta amb aquests homes. Són tipus desesperats. Cap d'ells m'ha mirat les cames. Jennifer Jones a *La burla del diablo* (1954) de John Huston